

Handläggare
Nina Ström
Telefon: 08-508 25 026**Till**
Socialnämndens Organisations- och
föreningsutskott
2019-09-24

Projekt "Steget" för nyanlända och ensamkommande ungdomar

Ansökan om tidsbegränsat bidrag från föreningen
Dianova Sverige

Förvaltningens förslag till beslut

1. Organisations- och föreningsutskottet beviljar föreningen Dianova Sverige 150 000 kronor för perioden 1 oktober 2019 till och med 31 mars 2020.
2. Organisations- och föreningsutskottet kommer att ta beslut om bidrag för det andra halvåret i mars 2020, efter att föreningen har kommit in med ett underlag som beskriver hur arbetet med målgruppen hittills har utvecklats och vilka resultat som har uppnåtts. Underlaget ska vara inlämnat senast 1 februari 2020.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Lisa Cadenius
Tf administrativ chef

Eva-Lotta Elmér
Enhetschef

Sammanfattning

Föreningen Dianova Sverige ansöker om ett tidsbegränsat bidrag på 427 000 kronor för tiden 1 oktober 2019 till och med 30 september 2020. Dianova är en ideell organisation inom den sociala sektorn som arbetar med drog- och alkoholmissbruk och social integration. Föreningen vill starta en dagverksamhet på Södermalm för nyanlända och ensamkommande ungdomar som har ett risk- eller missbruk. Där ska målgruppen erbjudas olika slags förebyggande aktiviteter samt få stöd i sin process att bli drogfria och komma vidare i livet. Förvaltningen bedömer att föreningen med sitt projekt "Steget" kompletterar socialtjänsten, upphandlingar och andra föreningar med sitt arbete.

Bakgrund

Föreningen har tidigare ansökt om 427 000 kronor för projektet ”Steget” för perioden 1 juni 2018 till och med 1 juli 2019.

Föreningen ville då starta ett dagcenter för målgruppen nyanlända och ensamkommande flyktingungdomar mellan 16 och 25 år.

Förvaltningen gjorde en prövning, enligt riktlinjerna, om projektets målgrupp låg under socialnämndens ansvarsområde. Förvaltningen beslutade att avvisa ansökan om tidsbegränsat bidrag med motiveringen att målgruppen var för bred.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd inom administrativa avdelningen. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från ”Socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar” beslutade av nämnden 16 april 2019.

Ärendet

Föreningen Dianova Sverige, organisationsnummer 802410-6513, ansöker hos organisations- och föreningsutskottet (OFU) om ett tidsbegränsat bidrag på 427 000 kronor för projektet ”Steget”.

Bidraget avser perioden 1 oktober 2019 till och med 30 september 2020.

Sökande förening

Dianova Sverige har varit registrerad som förening sedan 13 juli 2001 och har sitt huvudkontor i Stockholm. Föreningen är en ideell organisation inom den sociala sektorn som arbetar med drog- och alkoholmissbruk och social integration. Föreningen ingår i Dianova Internationals nätverk som återfinns i 11 länder i Europa, Nord- och Sydamerika. Under tiden 2001-2014 bedrev föreningen eftervårdsprogram i Sverige för de som kommit tillbaka från behandlingshemmen utomlands. Efter 2014 har föreningen bedrivit motivationsarbete och informationsinsatser för de personer som ska genomgå behandling i Italien, Portugal och Spanien.

Föreningen, tillsammans med underleverantör Liberandum Vård & Omsorg, ingår i stadens ramavtal för boendeplatser för nyanlända på vandrarhem från 1 januari 2017. Boendeplatserna finns på Södermalm i Stockholm, men det finns inga nyanlända som bor där i dagsläget.

I projektet ”Fadderhem” för ensamkommande ungdomar, med statsbidrag för boende i enlighet med gymnasielagen, har Stockholms Stadsmission placerat ungdomar i Dianovas boende. Under tiden augusti 2018 till och med januari 2019 har

22 ensamkommande ungdomar bott i huset. Några nya har inte, och kommer inte att flytta in under resten av året.

Aktuell ansökan

Målgrupp

Målgruppen är nyanlända och ensamkommande flyktingungdomar mellan 16 och 25 år som är i riskzon för att börja missbruka, som nyligen har börjat använda droger och alkohol samt de som missbrukar. Föreningen uppskattar att projektet kommer kunna ha 20 aktiva deltagande ungdomar under projektperioden. De planerar också att nå ytterligare 100-150 ungdomar ur målgruppen genom ett aktivt uppsökande arbete. Föreningen beräknar att cirka 80 % av målgruppen är mellan 16 och 20 år.

Verksamhet

Föreningen ska starta en verksamhet för målgruppen på Södermalm. Där ska förebyggande aktiviteter erbjudas både i grupp och på individnivå. Verksamheten kommer vara öppen alla dagar i veckan, vardagar klockan 13-18, helger klockan 11-17. Deltagarna ska träna verbal och icke verbal kommunikation samt få kunskap om utbildningsvägar, arbetsmarknad och hur de tar del av annan social samvaro. Målgruppen ska erbjudas kurser i språk, kultur- och idrottsverksamhet samt få gå på studiebesök. Projektet ska samarbeta med berörda myndigheter, studieförbund, arbetsförmedling och andra frivilligorganisationer. För de deltagare som missbrukar ska föreningen även erbjuda individuellt stödjande samtal där också individens missbruksmönster ska kartläggas. Därtill ska de erbjudas gruppssamtal en gång i veckan. I arbetet med de som missbrukar ska de etablera kontakt med beroendecentrum, socialtjänsten, sjukvården och andra organisationer som arbetar med missbruk.

Föreningen kommer inledningsvis att utbilda cirka tio av de ensamkommande ungdomar de tidigare haft som boende i huset och som de fortsatt har kontakt med. De ska utbildas så att de kan göra ett uppsökande arbete bland sina vänner och bekanta ur samma målgrupp. Arbetet går ut på att informera och motivera målgruppen att delta i aktiviteter och dagverksamhet. Under första projektåret är målet att utbilda totalt 20 ungdomar. Föreningen har kapacitet att stödja och motivera 10-15 ungdomar, med allvarliga missbruksproblem, att få behandling för sitt missbruk.

Volontärer inom föreningen ska genom stödsamtal motivera ungdomarna att bryta med sitt missbruk. De ska även etablera

kontakt med socialtjänsten i alla stadsdelsförvaltningar för att informera om sitt arbete, både i projektet och i sitt behandlingsarbete. Dianovas behandling av missbrukare sker till 100 % utomlands.

Mål

Projektets mål är att motverka alkohol- och drogmissbruk genom att öka deltagarnas självinsikt, förtroende och trygghet. Föreningen uppger även att ett av målen är att erbjuda behandling på Dianovas behandlingshem i Italien, Portugal och Spanien.

Kompetens

Projektledaren har arbetat som socialarbetare sedan början av 80-talet, framförallt inom socialtjänsten i staden. Han har erfarenhet av både drogpreventivt arbete med invandrarungdomar och missbrukare, därtill har han arbetat som projektledare i olika EU-finansierade projekt. Volontärerna, cirka tio, har alla erfarenhet av socialt arbete. Några är före detta klienter som har genomgått behandling, andra har tidigare arbetat som socialarbetare.

Jämställdhet

Föreningen eftersträvar en jämn fördelning mellan könen både bland de anställda och bland volontärer. Målgruppen är i dagsläget killar, men föreningen har som mål att även nå tjejer ur målgruppen. Dianova Sverige ställer sig bakom Dianova Internationals jämställdhetspolicy, där kallad Gender Equality Position Paper.

Likabehandling

Föreningen har likabehandling som grund i sin filosofi och i sitt arbetssätt.

Lokal

Föreningen hyr ett hus på Södermalm för sitt huvudkontor och för sin verksamhet. Mötesplatsen kommer att bedrivas i bottenvåningen.

Budget för sökt verksamhet

Intäkter	Belopp
Bidragsgivare:	
OFU	427 000
Egen finansiering	153 000
Summa intäkter	580 000
Kostnader	
Personal	270 000
Lokal	144 000

Informationsmaterial	20 000
Övriga kostnader*	146 000
Summa kostnader	580 000

*Övriga kostnader består av möten 30 000 kronor, administration 12 000 kronor, kurser/utbildningar 60 000 kronor och oförutsedda utgifter 44 000 kronor.

Förvaltningens bedömning

Av socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar framgår att verksamheten ska vara stadsövergripande och öppen, komplettera nämndens egna verksamheter, drivas med god kvalitet och till rimliga kostnader för att bidrag ska kunna beviljas. Förvaltningen gör en samlad bedömning av hur verksamheten uppfyller kraven.

Stadsövergripande verksamhet

Föreningen planerar att erbjuda dagverksamhet för ensamkommande ungdomar från samtliga stadsdelsförvaltningar. Verksamheten är öppen för alla ur målgruppen. Förvaltningen bedömer att verksamheten är stadsövergripande och öppen för alla ur målgruppen.

Kompletterande verksamhet

Socialnämnden har ansvar för asylsökande ensamkommande upp till 18 år samt ensamkommande med uppehållstillstånd upp till och med 20 år. Mottagandet var särskilt högt år 2015 och därefter har nytillkommande minskat kraftigt. Utvecklingen har sett ut på följande sätt:

År 2015 anvisades 2 143, år 2016 146, år 2017 117 och år 2018 85. Under 2018 var totalt 2 372 ensamkommande barn och unga placerade i olika boendeformer inom staden. Av dessa var 853 asylsökande.

I socialtjänstrapporten 2018 som socialnämnden beslutade 21 maj 2019 står att målgruppen bedöms ha behov av stöd under flera år framöver. Ungdomstiden sträcker sig ofta förbi myndighetsåldern och ungdomarna behöver i de flesta fall bo kvar i ett tryggt boende med ekonomiskt och personligt stöd även efter att de har fyllt 18 år. Det står vidare att det under året fortsatt rapporterats om en ökande psykisk ohälsa hos målgruppen. De långa handläggningstiderna hos Migrationsverket har också försvårat situationen för de ensamkommande ungdomarna.

I socialnämndens budget 2019 framgår att det är viktigt att uppmärksamma och främja den psykiska hälsan hos

ensamkommande ungdomar. Bakgrunden är att det i flera rapporter det senaste året, bland annat från BRIS, framkommit att den psykiska ohälsan hos målgruppen har ökat.

Vid kontakt med Ungdomsjouren i staden bekräftas att missbruksproblemen bland ensamkommande ungdomar är hög. De långa väntetiderna och där beslut om avslag tagits har försämrat ungdomarnas psykiska hälsa och många har snabbt utvecklat ett missbruk. Särskilt i åldersgruppen 18-20 år är behovet av stöd och behandling stort. Ungdomar 18-20 år som är asylsökande har rätt att få vård som inte kan anstå, det vill säga akut vård, däremot inte någon långsiktig behandling. De som har fått ett tillfälligt uppehållstillstånd med hänsyn till pågående studier, har rätt till vård och behandling. Det har dock erfarits att ungdomarna mycket sällan söker hjälp av socialtjänsten för sitt missbruk då de är oroad för att det ska ge ett negativt beslut om fortsatt förlängning av det tillfälliga uppehållstillståndet. Är de under 18 år kan socialtjänsten i högre grad erbjuda stöd och behandling.

OFU ger bidrag till föreningar som ger stöd på olika sätt till nyanlända och ensamkommande ungdomar. Dessa är Miljöverkstan, Tjejzonen, Right To Play, Fryshuset och insamlingsstiftelsen Choice. Ingen av dessa föreningar arbetar dock specifikt med de ungdomar som har ett risk- eller missbruk av alkohol och narkotika. Verksamheterna bedöms dock vara förebyggande till sin karaktär.

OFU ger också bidrag till föreningar som riktar sig till vuxna med missbruksproblem och till ungdomar som lever i utsatthet på ett eller annat sätt. Ingen av dessa föreningar riktar sig till nyanlända och ensamkommande som också har ett risk- eller missbruk av alkohol och droger.

Förvaltningen har ett avtal om Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med ett antal organisationer för att stödja ensamkommande ungdomar som helt eller delvis står utanför samhällets resurser. De verksamheter inom socialförvaltningen som ingår i partnerskapet är Enheten för ensamkommande barn och ungdomar och Framtid Stockholm, genom Ungdomsjouren. Ett nytt avtal om IOP är beviljat av socialnämnden för tiden 1 september 2019 till och med 31 augusti 2020 med möjlighet till förlängning ytterligare ett år.

Förvaltningen gör bedömningen att Dianovas planerade dagverksamhet för nyanlända och ensamkommande ungdomar kompletterar socialtjänsten, upphandlingar och andra föreningar. Komplementet består i att de riktar sig till nyanlända och

ensamkommande ungdomar som också har ett risk- eller missbruk vilket är en inriktning som saknas hos befintliga verksamheter. Behovet är stort, särskilt för åldersgruppen 18-20 år. Därtill ser förvaltningen det som positivt att verksamheten har god tillgänglighet och är öppen dagligen.

Förvaltningen är däremot tveksam till föreningens mål att erbjuda behandling på Dianovas behandlingshem i Italien, Portugal och Spanien. Det är socialtjänstens ansvar att bedöma om och i så fall var en ungdom ska placeras på ett behandlingshem. Dianova är inte heller upphandlade i stadens missbruksupphandling.

God kvalitet

Föreningen är en ideell organisation inom den sociala sektorn som arbetar med drog- och alkoholmissbruk och social integration. De har lång erfarenhet av att arbeta med vuxna med missbruk. Dianova har under tiden augusti 2018 till och med januari 2019 tagit emot 22 nyanlända och ensamkommande ungdomar för boende i sitt hus på Södermalm. Under detta halvår har de fått kunskap och erfarenhet av ensamkommande och deras specifika utmaningar.

Förvaltningen har mejlat samtliga missbruksenheter i staden för att fråga om deras erfarenheter av Dianova och deras arbete med missbrukare. Enheten för hemlösa svarade att de inte varit i kontakt med föreningen på fem år. Två stadsdelsförvaltningar svarade att de inte haft någon större kontakt med föreningen de senaste åren.

Den projektledare som ska ansvara för projektet har arbetat som socialarbetare sedan början av 80-talet, framförallt inom socialtjänsten i staden. Han har erfarenhet av både drogpreventivt arbete med invandrarungdomar och missbrukare, därtill har han arbetat som projektledare i olika EU-finansierade projekt. Volontärerna som ska delta i arbetet har alla erfarenhet av socialt arbete.

Förvaltningen bedömer att föreningen är kompetent att bedriva projektet. I och med att socialtjänsten i staden har få erfarenheter av Dianova under de senaste åren, föreslår förvaltningen att OFU ska ta beslut om bidrag för det andra halvåret i mars 2020, efter att föreningen har kommit in med ett underlag som beskriver hur arbetet med målgruppen hittills har utvecklats och vilka resultat som har uppnåtts.

Rimliga kostnader

Projektet beräknas kosta totalt 580 000 kronor, varav 153 000 kronor ska finansieras av föreningen. Resterande 427 000 kronor ansöker de om från OFU. Föreningens målgrupp är mellan 16 och 25 år, varav 80 % är 16-20 år, det vill säga den åldersgrupp socialtjänsten är ansvarig för. Förvaltningen bedömer att det enbart är målgruppen upp till och med 20 år som kan finansieras av staden.

Föreningen budgeterar 44 000 kronor för oförutsedda kostnader, vilket förvaltningen inte anser vara rimligt.

Föreningen hade ett årsresultat på minus 456 000 kronor år 2018. Vid kontakt med föreningen framgår att detta underskott ska finansieras med ökade vårdavgifter samt hyresintäkter på plan två och tre i Dianovas hus. Förvaltningen anser att Dianova har en plan för att förbättra sin ekonomi.

Jämställdhetsanalys

Föreningens målgrupp är i dagsläget killar, men planerar även att ta in tjejer under projektets gång. Förvaltningen ser positivt på detta, och menar att det av stor vikt att föreningen arbetar för att tjejerna ska känna sig lika trygga som killarna. Förvaltningen har i kontakter med Ungdomsjouren informerats om de mött ytterst få tjejer med risk- eller missbruksproblem.

Förvaltningens förslag till beslut

Efter en samlad bedömning anser förvaltningen att föreningen Dianova lever upp till kriterierna för sitt projekt "Steget". Förvaltningen föreslår att OFU beviljar föreningen ett tidsbegränsat bidrag på 150 000 kronor för tiden 1 oktober 2019 till och med 31 mars 2020.

Förvaltningen föreslår att OFU ska ta beslut om bidrag för det andra halvåret i mars 2020, efter att föreningen har kommit in med ett underlag som beskriver hur arbetet med målgruppen hittills har utvecklats och vilka resultat som har uppnåtts. Underlaget ska vara inlämnat senast 1 februari 2020.